

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului

în cauza civilă

Vasile Rusu împotriva SC „Mezhtrans Moldova” SRL, intervenient
accesoriu SC „Ruchim” SRL, în procedura de restructurare,

(încasarea datoriei și a prejudiciului material)

și cererea intervenientului principal

SC „Ruchim” SRL, în procedura de restructurare împotriva SC „Mezhtrans
Moldova” SRL, intervenient accesoriu Rusu Vasile,

(încasarea datoriei și a prejudiciului material)

împotriva încheierii din 4 martie 2026 a Curții de Apel Centru,

Dosarul nr. 2r-127/26

PIGD Nr.2-22179363-01-2r-10042026

Cererea de apel restituită în conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, din motiv că nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel. Lipsa temeiurilor de scutire integrală de la plata taxei de stat.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. N. Russu)
Curtea de Apel Centru (jud. A. Panov, S. Vîșcu, E. Bolocan)

6 mai 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de Vasile Rusu,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Oxana Parfeni, *Președinte,*

Ion Munteanu,

Gheorghe Stratulat, *judcători*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 5 decembrie 2022, Vasile Rusu a depus cerere de chemare în judecată împotriva SC „Mezhtrans Moldova” SRL, intervenient accesoriu SC „Ruchim” SRL, în procedura de restructurare, solicitând încasarea datoriei și a prejudiciului material în sumă de 2 142 481,91 dolari SUA și 8 481 868,48 lei.

2. Ulterior, la 20 iunie 2023, SC „Ruchim” SRL, în procedura de insolabilitate, a depus cerere de intervenție principală în cauza civilă intentată la cererea lui Vasile Rusu împotriva SC „Mezhtrans Moldova” SRL, solicitând încasarea sumei pretinse.

3. La 3 decembrie 2024, SC „Ruchim” SRL, în procedura de restructurare, a depus cerere de intervenție principală împotriva SC „Mezhtrans Moldova” SRL, intervenient accesoriu Vasile Rusu, cu privire la încasarea sumei. Ulterior, la 9 aprilie 2024, SC „Ruchim” SRL, în procedura de restructurare, a depus cerere de intervenție principală modificată, solicitând încasarea datoriei și a prejudiciului material în sumă de 4 813 639, 31 dolari SUA și 8 481 868,48 lei

4. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 16 iunie 2025, cererea de chemare în judecată înaintată de Vasile Rusu împotriva SC „Mezhtrans Moldova” SRL, intervenient accesoriu SC „Ruchim” SRL, în procedura de restructurare, cu privire la încasarea datoriei și a prejudiciului material, a fost respinsă ca neîntemeiată. S-a respins ca neîntemeiată și cererea de intervenție principală depusă de SC „Ruchim” SRL, în procedura de restructurare, împotriva SC „Mezhtrans Moldova” SRL, intervenient accesoriu Vasile Rusu, cu privire la încasarea datoriei și a prejudiciului material. Totodată, prima instanță a dispus încasarea din contul SC „Ruchim” SRL, în procedura de restructurare, în beneficiul statului, a taxei de stat în sumă de 50 000 lei, care urma a fi achitată nu mai târziu de 6 luni de la data pronunțării hotărârii sau, în cazul contestării acesteia, de la data intrării în vigoare a hotărârii. De asemenea, s-a dispus încasarea, din contul SC „Ruchim” SRL, în procedura de restructurare, și al lui Vasile Rusu, în beneficiul SC „Mezhtrans Moldova” SRL, a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 15 000 lei.

5. La 1 iulie 2025, reprezentantul SC „Ruchim” SRL, în procedura de restructurare, Vasile Dolghieru, a depus apel împotriva hotărârii Judecătoriei

Chișinău, sediul Centru, din 16 iunie 2025, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere a cerințelor înaintate.

6. La 8 iulie 2025, Vasile Rusu a depus apel împotriva aceleiași hotărâri, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere a cerințelor înaintate. Totodată, a solicitat scutirea de la plata taxei de stat, în temeiul art. 5 din Legea taxei de stat nr. 213/2023 și art. 85 alin. (4) Cod de procedură civilă, invocând lipsa mijloacelor financiare și menționând că urma să acumuleze actele necesare în susținerea cererii.

7. Prin încheierea Curții de Apel Centru din 10 decembrie 2025, cererea apelantului Vasile Rusu privind scutirea de la plata taxei de stat a fost respinsă. Nu s-a dat curs cererii de apel fiindu-i acordat un termen de 10 zile calendaristice, calculat de la data recepționării încheierii, să achite și să prezinte originalul dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 288 205,66 lei, precum și să depună cererea de apel motivată, cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, însoțită de copii într-un număr egal cu numărul participanților la proces.

8. Prin aceeași încheiere, nu s-a dat curs nici cererii de apel depusă de pretinsul reprezentant al SC „Ruchim” SRL, în procedura de restructurare, Vasile Dolghieru. S-a acordat apelantei un termen de 10 zile calendaristice, calculat de la data recepționării încheierii, pentru prezentarea documentului legalizat în modul stabilit, care certifică împuternicirile reprezentantului de a semna și depune apel în numele SC „Ruchim” SRL, în procedura de restructurare, precum și să depună cererea de apel motivată, cu indicarea motivelor de fapt și de drept.

9. La 29 decembrie 2025, după comunicarea încheierii din 10 decembrie 2025, apelantul Vasile Rusu a depus, în mod repetat, cerere privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului.

10. Prin încheierea Curții de Apel Centru din 28 ianuarie 2026, cererea apelantului Vasile Rusu privind scutirea de la plata taxei de stat a fost admisă parțial. Instanța de apel a dispus scutirea acestuia de la plata taxei de stat în mărime de 144 102,83 lei, iar în rest cererea a fost respinsă ca neîntemeiată.

11. Totodată, apelantului Vasile Rusu i-a fost acordat un nou termen de 10 zile calendaristice, calculat de la data recepționării încheierii, pentru înlăturarea neajunsurilor, respectiv pentru achitarea și prezentarea originalului dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 144 102,83 lei.

12. La 19 februarie 2026, după comunicarea încheierii din 28 ianuarie 2026, apelantul Vasile Rusu a depus, în mod repetat, o nouă cerere privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului. Această cerere a fost lăsată fără examinare, instanța de apel reținând că asupra temeiniciei cererii de scutire de la plata taxei de stat s-a expus anterior, prin încheierile din 10 decembrie 2025 și 28 ianuarie 2026.

13. Prin încheierea Curții de Apel Centru din 4 martie 2026, cererea de apel depusă de Vasile Rusu împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 16 iunie 2025, a fost restituită.

14. La 6 aprilie 2026, Vasile Rusu a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Centru din 4 martie 2026, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Centru din 4 martie 2026, cu trimiterea cauzei pentru examinare în apel cu aplicarea efectivă a art. 85 alin. (4) și a standartelor CEDO privind accesul la instanță.

15. Recurentul susține că instanța de apel a aplicat formal art. 369 Cod de procedură civilă, restituind apelul pentru neplata taxei de stat, fără a aplica efectiv art. 85 alin. (4) Cod de procedură civilă și fără a verifica proporționalitatea măsurii din perspectiva art. 6 § 1 CEDO.

16. Invocă că taxa de stat restantă, în sumă de 144 102,83 lei, este disproporționată în raport cu situația sa materială, veniturile sale, lipsa disponibilului financiar și existența sechestrului pe conturi.

17. De asemenea, susține că imposibilitatea de plată nu poate fi calificată drept rea-credință sau eschivare de la executarea obligațiilor procesuale, în condițiile în care a formulat în mod repetat cereri de scutire de la plata taxei de stat și a anexat probe privind lipsa mijloacelor financiare.

18. Recurentul mai critică motivarea insuficient individualizată a instanței de apel și că aceasta s-a limitat la formule generale privind obligația de diligență, fără a analiza concret capacitatea sa reală de plată și efectul restituirii apelului asupra dreptului de acces la instanță.

19. Recurentul invocă jurisprudența CEDO privind taxele judiciare excesive și accesul la instanță, inclusiv cauzele Kreuz v. Poland, Podbielski and PPU Polpure v. Poland, Weissman and Others v. Romania, Malahov v. Moldova și Ciorap v. Moldova.

20. La 28 aprilie 2026, avocatul Radu Cezar Crețu, în interesele SC „Mezhtrans Moldova” SRL, a depus referință la cererea de recurs, solicitând respingerea acesteia ca neîntemeiată.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

21. Articolul 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă:
„(2) Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.”

22. Articolul 425 din Codul de procedură civilă:
„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

23. Articolul 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„(3) Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.”

24. Articolul 427 lit. a) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept:

a) să respingă recursul și să mențină încheierea.”

25. Articolul 368 din Codul de procedură civilă:

„(1) Dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat și/sau a taxei de timbru, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

(2) Dacă apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale.

(3) Încheierea instanței de apel de a nu se da curs cererii poate fi atacată odată cu fondul.”

26. Articolul 369 din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă: a) apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).”

27. Articolul 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

28. Articolul 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

29. Articolul 83 din Codul de procedură civilă:

„(1) Taxa de stat este o sumă de bani care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.

(2) În acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul și valoarea acțiunii, iar în acțiunile nepatrimoniale și în alte cazuri prevăzute de lege, în proporții fixe, conform Legii taxei de stat nr. 213/2023.

(3) Se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată, cererea reconvențională, cererea de intervenție principală, cererea vizând cauzele cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești, precum și alte cereri prevăzute la pct. 1 din anexa nr. 1 la Legea taxei de stat nr. 213/2023.”

30. Articolul 85 din Codul de procedură civilă:

„(4) În funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.”

31. Anexa nr. 2 la Legea taxei de stat nr. 213 din 31 iulie 2023: Scutirile de taxa de stat și de taxa de timbru, pct.1:

„Notă: În cazurile prevăzute de lege, judecătorul sau instanța de judecată este în drept să scutească, la cerere, integral sau parțial, persoanele fizice și juridice de taxa de stat, precum și să eșaloneze sau să amâne achitarea de către acestea a taxei de stat, în funcție de situația lor materială și de probele prezentate în acest sens.”

32. Articolul 10 din Codul de procedură civilă:

„(1) Sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

(3) Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

33. Sub aspectul termenului de declarare a recursului, Completul de judecată reține că încheierea contestată a fost pronunțată la data de 4 martie 2026 și comunicată recurentului la 31 martie 2026. În aceste condiții, recursul declarat la 6 aprilie 2026 a fost depus în termenul prevăzut de art. 425 din Codul de procedură civilă.

34. Examinând materialele dosarului, argumentele invocate în recurs și normele legale aplicabile, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că recursul declarat de Vasile Rusu este nefondat și urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate, din motivele ce succed.

35. Din conținutul recursului rezultă că Vasile Rusu contestă, în esență, legalitatea restituirii cererii sale de apel, susținând că instanța de apel ar fi aplicat în mod formal art. 368 și art. 369 din Codul de procedură civilă, fără a aplica efectiv dispozițiile art. 85 alin. (4) din Codul de procedură civilă și fără a examina proporționalitatea obligației de plată a taxei de stat prin prisma art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

36. Completul de judecată reține că obiectul examinării în recurs îl constituie încheierea Curții de Apel Centru din 4 martie 2026, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Vasile Rusu. Prin urmare, verificarea instanței de recurs se limitează la stabilirea faptului dacă, la momentul adoptării încheierii contestate, erau întrunite condițiile legale pentru aplicarea sancțiunii procesuale prevăzute de art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, respectiv dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel stabilite prin încheierea de a nu se da curs cererii de apel.

37. În speță, prin încheierea Curții de Apel Centru din 10 decembrie 2025, a fost respinsă cererea apelantului Vasile Rusu privind scutirea de la plata taxei de

stat și nu s-a dat curs cererii de apel, fiindu-i acordat termen de 10 zile calendaristice de la recepționarea încheierii pentru achitarea taxei de stat în sumă de 288 205,66 lei și depunerea cererii de apel suplimentare.

38. Ulterior, la 29 decembrie 2025, Vasile Rusu a depus repetat cerere de scutire de la plata taxei de stat. Prin încheierea Curții de Apel Centru din 28 ianuarie 2026, această cerere a fost admisă parțial, apelantul fiind scutit de plata taxei de stat în sumă de 144 102,83 lei. În același timp, instanța de apel a acordat apelantului un nou termen de 10 zile calendaristice pentru achitarea taxei restante în sumă de 144 102,83 lei și prezentarea dovezii de plată, cu indicarea expresă că, în caz contrar, apelul va fi restituit.

39. Astfel, contrar susținerilor recurentului, instanța de apel nu s-a limitat la examinarea formală a cererii de scutire depusă de apelant, dar a examinat cererea acestuia prin prisma situației materiale invocate și a dispus scutirea parțială de la plata taxei de stat. Faptul că scutirea nu a fost acordată integral nu echivalează cu neaplicarea art. 85 alin. (4) din Codul de procedură civilă, dar reprezintă rezultatul aprecierii probelor prezentate de apelant.

40. Completul de judecată reține că art. 85 alin. (4) din Codul de procedură civilă nu garantează un drept absolut la scutirea de la plata taxei de stat. Această scutire se acordă în funcție de situația materială a solicitantului și de probele prezentate în acest sens.

41. În speță, instanța de apel a apreciat înscrisurile prezentate de Vasile Rusu, inclusiv cele referitoare la statutul de pensionar, lipsa mijloacelor financiare invocate și existența sechestrului pe conturi, și a considerat că acestea justifică scutirea parțială de la plata taxei de stat, nu însă scutirea integrală. Această concluzie ține de marja de apreciere a instanței de apel, care a examinat probele prezentate și a stabilit întinderea sumei la care urmează a fi scutit.

42. Nu poate fi reținut argumentul recurentului potrivit căruia instanța de apel ar fi ignorat probele privind situația sa materială. Dimpotrivă, anume probele prezentate au determinat admiterea parțială a cererii de scutire și reducerea obligației de plată cu 144 102,83 lei.

43. Completul de judecată mai reține că, după pronunțarea încheierii din 28 ianuarie 2026, apelantul nu a achitat taxa de stat restantă în termenul acordat și nu a prezentat dovada plății. Cu toate acestea, la 19 februarie 2026 acesta a depus o nouă cerere de scutire de la plata taxei de stat, susținută, în esență, pe aceleași motive.

44. Instanța de apel a lăsat fără examinare această cerere, reținând că asupra chestiunii scutirii de la plata taxei de stat s-a expus anterior prin încheierile din 10 decembrie 2025 și 28 ianuarie 2026. Această abordare este justificată, întrucât depunerea repetată a unor cereri cu același obiect și aceleași circumstanțe nu poate prelungi la infinit termenul acordat pentru înlăturarea neajunsurilor cererii de apel.

45. O interpretare contrară ar lipsi de efecte art. 368 și art. 369 din Codul de procedură civilă și ar permite evitarea aplicării sancțiunii procesuale prin formularea repetată a unor cereri identice, după ce instanța s-a pronunțat deja asupra aceleiași chestiuni.

46. În ceea ce privește invocarea art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, Completul de judecată reține că dreptul de acces la instanță nu este absolut. Acesta poate fi supus unor condiții de admisibilitate și unor cerințe procedurale, inclusiv obligației de plată a taxei de stat, cu condiția ca restrângerea să urmărească un scop legitim și să păstreze un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul urmărit. Această interpretare este susținută și de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, în special în cauza Van Harn împotriva Germaniei (nr. 7557/03, hotărârea din 11 septembrie 2007), care subliniază necesitatea diligenței procesuale pentru garantarea accesului efectiv la justiție și responsabilitatea părților de a participa activ în procesul judiciar.

47. La fel, în jurisprudența sa, Curtea Supremă de Justiție a indicat că neajunsurile constatate în încheierea de nu da curs cererii de apel urmează a fi înlăturate în totalitate (a se vedea decizia nr. [2r-191/25](#)) și în modul corespunzător (a se vedea decizia nr. [2r-297/25](#)).

48. Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului invocată de recurent, în partea ce vizează cauzele privind taxele judiciare excesive, nu poate fi aplicată în mod abstract, independent de circumstanțele concrete ale cauzei. În speță, instanța de apel a analizat situația materială invocată, a redus sarcina financiară inițială și a acordat apelantului un termen suplimentar pentru înlăturarea neajunsurilor. Prin urmare, nu se constată că taxa stabilită în sarcina apelantului ar fi fost aplicată fără examinarea situației sale concrete sau că măsura restituirii apelului ar fi afectat dreptul de acces la instanță.

49. Totodată, sancțiunea restituirii cererii de apel nu a fost aplicată pentru re-credință, dar pentru neîndeplinirea în termen a indicațiilor instanței de apel.

50. Prin urmare, faptul că recurentul a formulat în mod repetat cereri de scutire de la plata taxei de stat nu înlătură obligația de a executa indicațiile instanței după soluționarea acestor cereri și nici nu poate împiedica aplicarea sancțiunii procedurale prevăzute de lege, în lipsa unor probe noi și suficiente care să justifice reexaminarea chestiunii.

51. Completul de judecată apreciază ca neîntemeiate susținerile recurentului privind caracterul disproportionat al taxei de 144 102,83 lei. Deși suma este considerabilă, aceasta a fost stabilită după admiterea parțială a cererii de scutire, în raport cu valoarea pretențiilor și cu probele prezentate de apelant. Simpla invocare a veniturilor limitate, a lipsei disponibilului financiar și a sechestrului pe conturi nu este suficientă, prin ea însăși, pentru a fundamenta concluzia imposibilității absolute de plată și, implicit, acordarea scutirii integrale.

52. În consecință, recursul declarat urmează a fi respins, iar încheierea contestată din 4 martie 2026 Curții de Apel Centru menținută ca fiind legală și temeinică.

53. În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Respinge recursul declarat de Vasile Rusu.

Menține încheierea din 4 martie 2026 a Curții de Apel Centru, adoptată în cauza civilă Vasile Rusu împotriva SC „Mezhtrans Moldova” SRL, intervenient accesoriu SC „Ruchim” SRL în procedura de restructurare, cu privire la încasarea datoriei și a prejudiciului material și cererea de chemare în judecată de intervenție principală înaintată de SC „Ruchim” SRL în procedura de restructurare împotriva SC „Mezhtrans Moldova” SRL, intervenient accesoriu Rusu Vasile, cu privire la încasarea datoriei și a prejudiciului material.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Judecători

Oxana Parfeni

Ion Munteanu

Gheorghe Stratulat